

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes Juridico-Theologicæ De Jure, & Justitia

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum ; [Graz], 1714

§. IV. De quibusdam legatis, & testamentis conditionatis

urn:nbn:de:hbz:466:1-40013

positam, unde sicut alij contractus vitiantur ita matrimonialis, quare *Cit. Cap. fin.* habet duntaxat locum in casu, quo contrahentium intentio est dubia, seu aliunde non constat, an joco, vel serio sit adjecta, tunc enim pro favore matrimonij est pronuntiandum *Cap. fin. de sen-*

tentia, & re judicata ad evitanda animarum pericula, ac damna, quæ ex matrimonij validè contracti dissolutione solent oriri, igitur tunc præsumitur consensus & conditio adjecta potiùs joco, quam serio animo dissentiendi.

§. IV.

De quibusdam Legatis ac testamentis conditionatis.

222 **Q**uæres primò an valeat hæreditas, aut Legatum sub conditione nuptias excludente, quod fieri potest multipliciter, ut constabit ex mox subjiciendis. *Resp.* Primò hæreditas, aut Legatum relictum viduo, aut viduæ sub conditione excludente Matrimonium secundum non rejicitur, quia non turpis, *Novel. 22. Cap. 43. & seq.* Ratio quod sit honestum abstinere à secundis nuptijs, *Can. fin. causa 31. q. Sanch. L. 1. de matrim. Disp. 34. n. 29.*

Secundò eadem conditio adjecta hæreditati, aut legato relicto virgini rejicitur à jure, & habetur pro non adjecta, *Sanch. n. 3. ex L. Titia non nupserit ff. de condit. & demonstr.* quia interest Republicæ, ut hæc augeatur legitimis genitis, unde Virgo, cui Titius legat centum, si nupserit, ducentos si non nupserit, lucratur ducentos nubendo: quia rejicitur ex eadem ratione *per cit. Legem. Sanch. n. 6.* ubi dicit hæc locum habere etiam in foro conscientiæ, cum hæc leges non sint contra Canones,

Tertiò non rejicitur conditio adjecta legato non nubendi sine consilio certæ personæ, quia non minuitur libertas matrimonij, cum non obligetur sequi Consilium, sed solum petere: econtra rejicitur, ut libertati matrimonij præjudicans, ut non ineat matrimonium sine consensu Tertij *Sanch. n. 19. juncto n. 24. ex L. cum tale 72. ff. de condit. & demonstr.* rejiciente expressè conditionem nuptiarum in arbitrium alterius collatam.

Quartò Conditio non nubendi ad tempus certum, dummodò non sit longum v. g. ante 25. annum, aut non cum personis certæ familiæ, vel oppidi vel Provinciæ valida est *Sanch. n. 35.*

Quintò valet conditio prohibens virgini nuptias in favorem causæ piæ, *Sanch. n. 34.* ubi si mille legentur Titia, si non nupserit, dentur verò Ecclesiæ alterive piæ causæ, si nupserit, quia pia causa aequiparatur libertati, sed favore libertatis valet dicta conditio, nempe si Titia nupserit, talis servus liber sit *L. Titio 96. §. 1. ff. Cod.*

223. Quæres secundò an valeat legatum sub conditione nuptias includente, si nupserit. *Resp.* Validum esse quia est conditio honesta, unde non acquiritur sine Matrimonio, nisi ingrediatur Religionem, tunc enim etiam debet consequi. Id expressit *Novella 123. Cap. 37.* Sanch. *Disput. 33. n. 29.* Dicens esse fere certum, aliud est si relictum sit legatum indefinitè puellis Matrimonio elocandis: præsumitur enim legans loqui de Matrimonio carnali, proinde dari non posse Monasterium ingressuræ, Sanch. *n. 32.* notans hoc non esse contra citatam Novellam, quia cum hæc exorbitet à jure communi, non debet extendi ad alios casus, sed in propria, & specifica forma impleri, nisi ex circumstantiis legatariorum personarum possit oppositum colligi, ut si esset legatum relictum pro filiabus, aut neptibus elocandis in Matrimonium, quia præsumitur factum ex effecta singulari erga consanguineas, consequenter dari posse, etiamsi fiant Religiosæ.

Quæres tertio an subsistat testamentum, aut legatum sub conditione restringente nuptias ad certam personam E. g. Cajam instituo hæredem, aut lego illi Arcem A. si nupserit Titio, aut alicui ex certa familia. *Resp.* Affirmativè cum Sanch. *n. 6. & 9.* testante id esse indubium, quia est conditio honesta, sub qua cum spe lucri invitatur ad Matrimonium, ex *L. Titio 7. § 1. ff. de Cond. & demonstr.* Hæc tamen conditio rejicitur. Primò si ex hac Conditione gravaretur legitima. Secundò si nolit, aut decedat, cui esset nubendum. Tertio si persona sit indigna, aut licitè cum ea Matrimonium contrahi non possit. Quarto si Caja ex paterno con-

sensu alteri nubat, nam sine eo nequit honestè nubere Sanch. *n. 10. 11. 13. & 19.*

224. Quæres quartò an validum sit legatum sub conditione arceate à clericatu, aut ab ingressu Religionis E. g. lego Titio mille, si duxerit uxorem, 500. si ingrediatur Religionem. *Resp.* Acriter negari à Pontio *L. 3. de matrim. c. 7. à n. 13.* fundamentum primum est citata Novella, in qua spirituale Matrimonium æquiparatur carnali, & secundum eam legatum relictum maritandæ consequitur professura in Religione. Secundum, quod Clericatus, ac Religio sit status perfectior matrimoniali ergo conditio retrahens rejicitur, & pro non adjecta habetur.

Affirmari autem à Sanch. *Disp. 34. n. 12.* Laym. *L. 3. tract. 5. c. 10. n. 12.* Mol. *Disput. 207. n. 14.* quia testator id non statuit animo retrahendi à statu perfectiore, sic enim animo rejicienda foret, sed ex fine honesto, nempe quod in statu matrimoniali egeat majori subsidio temporali, quam in Clericatu, &c. Nec refert quod ejusmodi conditio magis faveat matrimonio carnali, quia nullum jus habet eam pro nulla, patetque in majoratibus, quos jus non reprobatur, etsi in ijs non faveatur Clericatu, aut Religioni, sed excludant à participatione ob retinendum familiaris splendorem, qui finis honestus est.

Ex his solutum est Argumentum secundum negativæ: Primum autem non urget, quia Novella disponit sic ex præsumpta voluntate testatoris, non contra eam, in nostro autem casu foret contra expressam testantis voluntatem.

Quæres quinto an vitietur legatum relictum sub conditione obligante ad Clericatum, aut Religionem? *Resp.* cum Sanch. *n. 15.* contra Bart. valere, quia non
retra-

retrahit directè à Matrimonio, unde dicta conditio directè non æquivaleret huic, si non nupserit, lego mille, quæ imposita Virgini per n. 222. habetur pro non adjecta, sed directè intendit allicere ad Religionem spe legati, jus autem reprobatur solas Conditiones directè retrahentes à nuptijs. Subdit Sanch. n. 17. contra alios probabilius legatum consequi, etsi

ingressus postea non perseveret in Religionem, dummodò animo perseverandi assumpserit Religionem; quia secundum Communem loquendi usum censetur jam impleta conditio, sicut satisfacit voto ingrediendi fide bonâ ingressus, sed rationally postea deserens, quia ingressus debet esse conformis juri, nempe cum libertate exeundi iusta de causa.

§. V.

Plurima pacta repugnantia bonis moribus expenduntur.

PROponuntur illa, & solvuntur à n. 476.

§. VI.

De juramento, reprobatis pactis adjecto, ejusque effectu; ubi an pacta a jure civili nulla juramento confirmantur?

DE quo infra à num. 490.

§. VII.

An ut contractus conditionatus sub conditione futura, hæc purificatâ fiat absolutus, opus sit novo consensu.

225. **R**atio affirmandi, quia E. g. matrimonium contractum sub conditione contingenter futura ante hujus eventum non est perfectum, eo quod nondum sit facta mutua corporum traditio, sed faciendæ promissio, quia primo traduntur mutuo corpora post eventum conditionis, sed hoc fieri nequit sine novo

consensu. Confirmatur: matrimonium conditionatum post eventum conditionis completur in esse signi sensibilis gratiam sensibilibiter significantis, quod implicat absque novo expresso externo consensu, quia sine hoc nullum adest signum novum sensibile præsens, præteritum non sufficit; nam hoc situm est in verbis præteritis